

Nemzetközi kémek mérgezték meg Szakáts Gábort, a zseniális magyar feltalálót?

A lángszóró feltalálása miatt a világháború bűnöseként kikövetelte az antant – Külföldi kémszervezetek állandó megfigyelése alatt állott – Szendvics-evés egy gyárban – A táska, amelyhez haláláig ragaszkodott Szakáts!

Budapest, július 26. Öt nappal ezelőtt a Rókus-kórházban meghalt Magyarország legtitokzatosabb embere, Szakáts Gábor kormányfőtanácsos mérnök, a világhírű feltaláló.

A lángszóró és még negyven nagyjelentőségű haditalalmány zseniális feltalálójának a holtteste négy napon keresztül fektetve temetetlenül a kórház hulkamrájában; Szakáts Gábor szegényen halt meg.

nem maradt annyi pénz sem utána, amiből a temetési költségeket fedezni lehetett volna.

Az ötödik napon régi barátai és egy ismeretlen felajánlották a temetési költségeket. Hétfőre tüzték ki a fiatalon elhunyt mérnök temetését, amikor hétfőn délből váratlan fordulat történt. Feljelentés érkezett a rendőrségre: lövétei Barcsay Árpád nyugalmazott esendőralezredes és magyarádi Boross Lajos ügyvéd bejelentette, hogy

Szakáts Gábor nem természetes halállal halt meg gyanújuk szerint, hanem meggyilkolták.

Nagy Pál vizsgálóbíró a gyilkosság gyanúját alaposnak találta és ezért letiltotta a temetést és elrendelte a halott mérnök holttestének felboncolását.

Olyan adatok jutottak a nyomozó hatóságok tudomására, hogy Szakáts Gábor – akit a háború után kiadni követelt az antant, mint a »világháború egyetlen magyar katonai bűnösét« – aki még most is állandóan hadászati találmányokon dolgozott,

külföldi kémszervezetek megfigyelése alatt állott és élete folytonos veszedelemben forgott.

Amikor a Rókus-kórházba került, gyomormérgezésről panaszkodott. Elmondotta, hogy egy gyárban tárgyalt, ahol szendvicsel kínáltak. Ehes volt, sok szendvicset megevett és azóta állandó fájdalmakat érez a gyomrában. Az orvosok megnyugtatták, hogy csak egy erős gyomorrontásról lehet szó. Szakáts állapota azonban hirtelen súlyosra fordult, majd a zseniális feltaláló meghalt.

A feljelentést megtevő Barcsay esendőralezredes elmondotta, hogy – a feltaláló halála előtt két hét-

tel – beszélt Szakátsal. Teljesen egészséges volt, a közeli házasságáról és újabb találmányairól beszélt. Szegény ember volt, mert nem volt jó üzletember, három gyártól is voltak nagy követelése.

Minden pénzt, egész vagyonát találmányokra költötte.

Lehetséges, hogy halála találmányai titkával kapcsolatos, de

politikai bűncselekmény

lehetőségére is gyanú merült fel. Szakáts Andor halálát még rej-

félyesebbé teszi az a körülmény, hogy a zseniális magyar mérnök az utóbbi hetekben állandóan magánál hordta aktatáskáját. Felt a kémektől és ezért még a kórházban sem akart egyetlen pillanatra sem megválni az aktatáskájától. Lehet, hogy

ennek az aktatáskának tartalmaért kellett meghalnia a zseniális feltalálónak.

Szakáts Gábor menyasszonya, gyászruhás, kisírt szemű fiatal hölgy, Méder Erzsébet kihallgatása során elmondotta, hogy völe-

génye két héttel ezelőtt azzal jött fel hozzá a lakására, hogy nagyon rosszul érzi magát. Emelyeg a gyomra és furesa fájdalmakat érez.

Egy gyárban, nem akarta elárulni, hogy hol, szendvicsel kínáltak

és úgy érzi, ettől lett rosszul. Beszéd közben a nagy fájdalomtól még a székről is lefordult. Rá harmadnapra, amikor már türethetlenné fokozódtak a fájdalmai, ment be a kórházba, ahol meghalt. – Nem volt szegény a völegényem – mondotta Méder Erzsébet –,

rengeteg követelése volt és nagy összeköttetései.

Szeptemberben lett volna az esküvőnk.

Hárman tették meg a feljelentést ebben a rettenetes drámában, a esendőralezredes, az ügyvéd és a menyasszony, akik határozottan állítják, hogy a rejtélyes életű zseniális mérnököt gyilkosok tették el láb alól. A hónap megejtendő boncolás fogja kideríteni, hogy valóban bűnös kezek gyilkolták-e meg »Magyarország legtitokzatosabb emberét«.

A nyilasok a merénylet helyén megéljeneztek Abonyi ügyvéd gyilkosát

Nyilasizgatás készítette elő a kispesti merényletet – A gyilkos először bevallotta az előre megfontolást, most azzal védekezik, hogy véletlenül sütt el a revolver, meg akarta ijeszteni Abonyit

A Debreceni Független Ujság elsőnek számolt be arról a megdöbbentő gyilkosságról, amelynek áldozata dr. Abonyi Dezső budapesti ügyvéd, tettese pedig Tarr Lajos kispesti tönkrement amerikai volt. Amint megírtuk, a zseniális ügyvéd taxin hajtatott a budapesti keleti pályaudvarra, hogy Debrecenbe utazzék az Arany Bikában vasárnap tartandó esküvőjére. Amikor kiszállt az autóból, elébeugrott Tarr Lajos és közvetlen közelről agyonlőtte dr. Abonyi Dezsőt.

A gyilkost letartóztatták és Szilaveczy Lajos rendőrtanácsos hétfőn délből hirdette ki előtte a szándékos emberölés büntette címen előzetes letartóztatásról szóló végzést, amit Tarr tudomásul vett, majd visszakísérték cellájába.

A gyilkos első kihallgatásakor azt vallotta, hogy azért lötte le az ügyvédet, mert dr. Abonyi Dezső kiforgatta a vagyonából. Ezzel

beismerte, hogy előre megfontoltan követte el tettét.

A hétfői kihallgatásakor már megváltoztatta első vallomását. – Most már azzal védekezik, hogy nem akarta Abonyi Dezső dr-t lelőni, csupán megijeszteni.

A rendőri nyomozást arra is kiterjesztették, hogy Tarnak valóban volt-e oka arra, hogy haragudjék az ügyvédre. A nyomozás során bebizonyosodott, hogy Tarr perlekedő és garázda ember, már esztendőnk óta üldözte az ügyvédet, vélt sérelme miatt.

Abonyi Dezső dr. nem károsította meg egyetlen fillérrel sem Tarr Lajost, akinek, mint a nyomozás kiderítette, soha nem is volt vagyona.

Az anyósával, aki valamikor igen vagyonos asszony volt, pereskedett és különféle egyezségeket kötött, amelyekből nemhogy kára, de haszna volt.

Ezeket az adatokat elébetárták a gyilkosnak, aki most

újabb mesével állt elő. Kijelentette, hogy csak véletlenül lötte le Abonyi Dezső dr-t.

A revolvert azért fogta rá az ügyvédre, hogy az megijedjen és ne utazzék el Budapestről. A revolver azonban véletlenül elsült a kezében és így ölte meg a szerencsétlen ügyvédet.

A gyilkosság elkövetése után az agyonlőtt ügyvéd holttesténél botrányos jelenetek játszódtak le. Pillanatok alatt óriási tömeg vette körül a holttestet és a minden ízében remegő gyilkost. Egyszer csak a tömeg közül egy láthatóan illuminált állapotban levő fiatalember hangosan kiáltozni kezdett:

– Én vagyok az oka! Az én cikkem miatt történt ez! De nem így akartam! Én csak az uzsorát akartam kipuszítani Kispestről!

A holttestet körülvevő tömeg megdöbbenve hallgatta a fiatalember kiáltozásait. Valaki felismerte a tömegben a fiatalembert; az egyik kispesti, uszító hangjáról ismert nyilas lap munkatársa volt. Az odaérkezett rendőrök alig tudták kimenteni a hisztériásan viselkedő jobboldali »hirlapírót« a fel-

Izléses, szép

szobafestő és mázó
munkákat végezNAGY JÁNOS és LAJOS
Vendég-utca 40

háborodott tömeg közül.

A felháborodást még növelte az, amikor a tömeg között álló néhány kispesti nyilassuhane kiáltozni kezdett a lefogott gyilkos felé:

— Ne féljen, Lajos bácsi! Nem lesz nagy baja ebből!

A nyilasok erre annyira felbuzdultak, hogy hangosan eljenezni kezdték a gyilkost.

A nyilasok azonban nem sokáig lelkesedhettek, mert menekülniök kellett a tömeg elől. A rendőrség védte meg őket a lineseléstől.

A szerencsétlen sorsú Abonyi Dezső dr., amint kiderült, már két héttel ezelőtt megtartotta polgári esküvőjét Stern Magdával, Stern Ignác dúsgazdag nagykállói fakezdező leányával. Vasárnap akarták megtartani az egyházi esküvőt.

Molnár József dr., Kispeszt város polgármestere a megdöbbentő tragédiával kapcsolatban a következőket mondotta:

— A legnagyobb baj, hogy

a sorozatos támadó cikkek, amelyek egyes lapokban megjelentek, formálisan feldúlták Kispeszt lakóinak nyugalmát és megbontották az egyetértést.

Ha ezeknek a lapoknak a munkatársai a cikkek megírása előtt alaposan megvizsgálnák a helyzetet, egész más dolgok jelennének meg és nem eszathatnának be olyan adatok a cikkekbe, amelyek fölöslegesen izgatják a kedélyeket és lerontják egy város hírnevét.

VÁDOL

A HATÉVES KORONATANU

A gyilkos védekezését megcáfolja egy hatéves kislány tanuallomása. A gyermek, akinek fejét megsimogatta Abonyi Dezső, amikor halálra sebezve a közeli üzletbe betárolgott, elmondta, hogy a gyilkos bácsi már délelőtt óta kinn ült a padon, ahol az ügyvédet megölte. Várt, járkált és visszaült. Amikor az ügyvéd megjelent és beült a taxiba, a gyilkos odalépett a taxihoz és belélt.

Egy kereskedő is jelentkezett, aki hallotta, hogy a gyilkos közvetlenül a gyilkosság után így szólt meg egészen nyugodt hangon: — Ezt lelöttem, mert tönkretett. De azért — fordult a köréje sergélő tömeghez — nem bántok én senkit. Ne tessék félni tőlem...

ELTEMETTÉK
ABONYI DEZSŐT

Kispeszt, július 26. Ma délután temették el nagy részvét mellett a szombaton meggyilkolt Abonyi Dezső dr. ügyvédet a kispesti temetőben.

Ismét záporosó várható

Hazánkban a hajnalban érkezett felhőrendszer Kelet felé tovább vonult. Az Alföld egyes vidékein délelőtt igen kiadós zivatar okozott. Debrecenben 27 mm esőt észleltek. Az esti órákban az ország nyugati részében úabb borulás és eső volt. A hőmérséklet csucsértéke a tegnapi naphoz képest az északnyugati megyékben lényegesen csökkent. Budapest 30 fokról 26-ra esett le.

Jóslás: Mérsékelt északnyugati szél, több helyen ismét záporosó, néhány helyen zivatar. A hőmérséklet enyhül.

Pusztító földrengés Mexikóban

Mexikó, július 26. Vasárnap este erős földrengést éreztek a főváros lakói. A földrengés központja, délkeletre mintegy 185 km-re volt. Az ország egyes részeiben a földrengés áldozatokat is követelt és nagy károkat okozott. Az Excelsior jelenti Veracruzából, hogy a földrengés következtében beomlott egy kórház hűtőjének mennye-

zete. A törmelék alatt 4 ember lelte halálát, 20-an pedig megsebesültek. A táviró- és távbeszélő-összeköttetés megszakadt Veracruzal, Jalapában több ház megrongálódott, köztük a kormánypalota is. Terre-Blancaiban házakat rombolt össze a földrengés. Az áldozatok száma még nem ismeretes.

Ledobta játszótársát a szekérről, keresztülmentek rajta a kerekek

Súlyos kimenetelű szerencsétlenséget okozott egy pajkos gyerek a városi téglagyár telepén. Szabó István 12 éves fiú a téglával megrakott szekérről lelökte Pál László 11 éves, Oláh Károly uca 61 szám alatti lakost, aki a kerekek alá esett és a szekér ke-

resztül ment rajta.

A szerencsétlen gyerek bordatörést, súlyos lapocka sérülést és egész testén véres horzsolásokat szenvedett. A mentők Pál Lászlót kiszállították a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos.

Európa békéje csak átmenet a jövőbeli felforduláshoz

A pápa félhivatalos lapja a kisebbségi igazságtalanságok gyújtóanyagáról

Róma, július 26. Az Osservatore Romano, a Vatikán félhivatalosa feltűnést keltő cikkben foglalkozik az európai kisebbségek sorsával. A lap a többek között ezeket írja:

»Európa mai békéje nem jelent nyugalmi állapotot. A béke ma Európában nem egyéb, mint átmeneti korszak egy új és egy jövőbeli felfordulás között. A mai kor igazságtalanságairól vaskos könyvet lehetne írni és napról-napra tele vannak az újságok hasábjai is. A legigazságtalanabb és leginkább orvoslásra szoruló kérdések közé tartozik a kisebbségek kérdése, amellyel a legutóbbi londoni értekezlet foglalkozott. Ezek az igazságtalanságok óriási mennyiségű gyújtóanyagot halmaztak fel, ami rendkívül nagy veszélyt jelent külföldön is, ha a harcok majd ismét szikrát vet erre a földrészre. A londoni kisebbségi

értekezlet tanúsága szerint az európai kisebbségek helyzete állandóan rosszabbodik. Ennek oka abban volna keresendő, hogy a háborúban legyőzött nemzetek kezdenek ismét erőre kapni s egyre nagyobb vonzást gyakorolnak a határaik mentén élő kisebbségekre, ami viszont a szomszéd államokban reakciót von maga után. Ez a vonzás, amelyet egyes államok a szomszédos kisebbségekre gyakorolnak, teljesen indokolt, hiszen nem egyéb, mint az igazságtalan békeszerződések orvoslására irányuló törekvés egyik megnyilvánulása. A londoni kisebbségi kongresszus tehát megkongatta a vészharangot és felhívta a nemzetek figyelmét egy olyan kérdésre, amelyet ma még esetleg másodrendű problémának lehet tekinteni, de amely egyre súlyosabbá és vesz- teresebbé válik.«

A japánok ágyúzzák Pekinget

Ultimátum — a határidő előtt bombázás

A japán-kínai háború újból fel-lángolt. Súlyos összeütközés tört ki Langfang vasúti állomásán, ahol a japánok megtámadták a kínai csapatokat, mert azok nem akartak visszamenni. Éjfél tájban kezdődtek a csatározások, amelyekben 17 japán repülőgép is részt vett. Japán jelentések szerint Langfang város romokban hever, a kínaiak többszáz halott és sebesült veszteséget szenvedtek, akik közül sok a polgári halott. Japán részről 10 katonára esett el. A langfangi esete a kínaiak meghátrálásával végződött: visszavonultak Pekinghez 16 kilométernyi közelségben.

A japánok a kínai hatóságokat teszik meg bűnbaknak a támadás miatt, mert nem vonták vissza a kínai csapatokat. Ma délután Szung-Ce-Juan tábornoknak, — akiről különben méltatlanul terjedt el az a hír a világsajtóban, hogy elárulta Kínát, hisz ő vezeti a japánok elleni hadműveleteket — egy japán ezredes átvijította az ultimátumot. Követeli Japán, hogy kedd délután a Papaosan—Vanpungien vonalról vonják vissza a kínai csapatokat és hogy a 37. hadosztály valamennyi csapata szerdán délre hagyja el Pekinget és

vonuljon vissza a hankai vasútvonal mellé.

Ugy látszik azonban, ezeket a feltételeket nem fogadta el a tábornok, mert este fél 8 órakor a japán csapatok megtámadták Pekinget. Már délután a pekingi nyugati kaputól két kilométernyire állásokat építettek a japánok s ágyúk és géppuskák meredtek Peking falaira. Ugyanilyen állásokat építettek ki a keleti kapu tájékán. Estefelé a japán csapatok Tiencsin főhadiszállásán elrendelték a támadást. A japán túzserg a nyugati kapu mögött elterülő Kuangangeni városrész lakói menekülnek.

A nankingi kormány körében pánik tört ki a pekingi támadás hírére, amelyet megerősített az, hogy éjjelkor a táviróösszeköttetés megszakadt.

KINA A BÉKÉERT

Nanking, július 26. Az ismét ki-robbant észak-kínai ellentétéről s az ezzel kapcsolatban kiéleződött helyzetéről a kínai kormány, valamint katonai körök ma igen fontos tanácskozást tartottak. A kínai külügyminiszter a hétfői nap fo-

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes »Ferenc József« keserűviz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését elősegíti és kielégítő emésztést hoz létre. Az orvosok ajánlják.

lyamán fogadta a német nagykövetet, valamint az olasz és amerikai nagykövetség vezetőjét. A perzselő forráság ellenére Németország, Anglia, Olaszország, Szovjetországnak, Franciaországnak és Amerika nagykövetei Nankingban gyűltek össze, ezzel szemben a japán nagykövet Satung tartományban tartózkodik.

MAGYAR SIKER
REPÜLŐVERSENYEN

Genf, július 26. A Zürich melletti dűbendorfi repülőtéren a sportközönség egyre növekvő érdeklődése mellett folyik a 14 nemzet aviatikai találkozója. A csillagtúrában a Buzzey—Majoros csapat 68 versenyző közül a 7. helyen végzett. A magyar csapatot csak Franciaország, Svájc, Németország és Hollandia csapatai előzték meg. Majoros indult a műrepülőversenyen is, ahol kilencedik lett.

5 ÉVES KISLÁNY ÉS NEVELŐ-
NŐJE A BALATONBA FULTAK

Siófok, július 26. Végzetes fűrdőszerecséltenség történt vasárnap délután Balatonszántóban. Dr. Szentmiklóssy István törvényszéki jegyző 5 éves Bába nevű kislánya és nevelőnője, Spiz Margit fűrdőni akartak a Balatonnak azon a részén, ahol néhány nappal ezelőtt a Balatoni Hajóársaság kotrógepei három méteres mélységeket kotortak. Nem vették észre a rosszul elhelyezett figyelmeztető táblákat és elmerültek a mély vízben. A kislány holttestét este felvetette a víz, a nevelőnő holtteste még nem került elő.

HOLLANDIÁBA INDULÓ CSER-
KÉSZÉK PROBATÁBOROZÁSA

Budapest, július 26. A mintegy 500 főből álló jambore cserkészcsapat hollandiai útja előtt néhány nappal próbatáborozást tartott a Hárshgyi úti cserkészparkban, ahol a sajtó meghívott képviselői előtt hétfőn délután mutatták be azokat a számokat, amelyekkel a hollandiai világjamboreen szerepelni fognak. A csapat július 28-án, szerdán este indul a keleti pályaudvarról. Megelőzően este negyed hét órakor az országzászló előtt ünnepélyes búcsúztatás lesz, ahol vitéz Tarczy-Felicidész Román minisztertanácsos búcsúztatja a jamboreera induló cserkészeket.

A LÖEGYKÉZ
30%-KAL CSÖKKENTETTE
A LÖKIVITELT

Budapest, július 26. A löegykező »diadalát« hirdeti az a statisztika, — amely szerint 30 százalékkal esett a lökivitel. A gazdák az egykező jövőtől rosszabb árakat kaptak, az értékesítés pedig katasztrófálisan leromlott, pedig a piaci helyzet feltétlen javulást ígért. Az egykezőrendszer a gazdáknak, s az ország közgazdaságának máris súlyos károkat okozott és csak a löegykezőknek használt. A gazdák most számadást követelnek az egykezőtől. Elsősorban azt kívánják tisztázni, hogy hová lesz az a lovonként 400, illetve 450 pengő, amelyet a lökivitel szövetkezet a cseh, illetve német viszonylatban elvon és mennyivel ad kevesebbet a gazdáknak, mint amennyit a kivételre kerülő lovak vételára címén kap.

Nyilas vesszőfutás a dunántúli független kisgazda népgyűléseken

Németországot éljenezték a nyilasok — Tildy Zoltán: Önálló, független magyar nemzet vagyunk! — Felakasztással fenyegették Tildy Zoltánt

Balatonboglár, július 26. A független kisgazdapárt tegnap a dunántúli nyilaskeresztes agitáció központjában, a marcali választókerületben hirdetett népgyűléseket. A kerület egyik községében, Böhönyén vadászkastélya van a nyilas vezérnek, gróf Festetics Sándornak és a gróf hívei mindent elkövettek, hogy botrányos magatartásukkal, megszervezett közbeszó kórusaikkal megzavarják a gyűlés nyugodt és méltóságos menetét.

Már a múlt héten megérkeztek a nyilas agitátorok a kerületbe és különböző fenyegetésekkel akarták rontani azt a lelkesedést, mellyel a kerület népe Tildy Zoltán, Cseh-Szombathy László és Gaál Olivér képviselőket várta. Azt mondták a gazdáknak, hogy felgyújtják annak a házat, aki a kisgazdapárti gyűléseken részt vesz. Tildy Zoltánnak, a független kisgazdapárt alelnökének címezve, hatalmas betűkkel a következő mondatot írták az egyik uradalmi épület falára:

»Vigyázz Zoltán, mert hamarosan felkerülsz a hurokra! Le a zsidók kezébe bujt kisgazdapárttal!«

Tegnap 11-kor kezdődött a független kisgazdapárt gyűlése Böhönyén. A gyűlés többszáz főnyi közönségének soraiban ekkor már elhelyezkedtek a nyilasok is, akik néhány perccel később megkezdtek megszervezett zavargásaikat.

Az első szónok Vidovics Ferenc volt. Beszéde alatt nyilaskereszteseket szórtak a tömeg közé, hangosan zsidóztak és Festeticset éltették. Egyszer csak egyikük felemelte a kezét és ebben a pillanatban a nyilas tüntetők a Himnuszt kezdték énekelni.

Andrejovics szolgabíró, a gyűlés hatóságai biztosra éles hangon kiáltotta az éneklő csoport felé:

— A törvény nevében figyelmeztetem önöket, hagyják abba az éneket! Nem engedek gyűlés közben énekelni! Nem lehet a Himnuszt profanizálni.

A Himnusz abbamaradt, de tovább hangzottak a közbekiáltások. Folytonos »bátorság« kiáltások mellett fejezte be Vidovics Ferenc beszédét. A tüntetések folytatódtak a következő szónok, Cseh-Szombathy László képviselő beszéde alatt.

— Eljen Németország! — kiáltotta az egyik nyilas, mire társai német módra, háromszorosan éljenzent kiáltottak Németországra.

Cseh-Szombathy László a népbelegésről beszélt. A nyilasok hol gúnyolódta, hol vitéz Endre Lászlót éltették. Közben Andrejovics szolgabíró felállt helyéről és elindult a tüntetők felé. Félbeszakította a szónokot és szembefordult a nyilasokkal:

— Elég volt a rendezarásból! Nem tűrök további közbeszólást.

Ezután utasította a csendőrkirendeltség parancsnokát, hogy a közbeszólókat távolítsa el. A csendőrtiszthelyettes tiszteltet és elindult a közbeszólók csoportja felé. A tüntetők azonban ezt már nem várták be, hanem

csoportosan elhagyták a gyűlés színhelyét.

Cseh-Szombathy László most már nyugodtan folytathatta beszédét, a nyilasok a község főncéjén folytatták tovább a zavargásokat,

amíg az utánuk küldött csendőrkísérő oda nem ért.

Nagy lelkesedés közben folyt tovább a kisgazdapárti gyűlés. Gaál Olivér képviselő beszélt, majd Tildy Zoltán emelkedett szólásra és éles beszédben fordult szembe a nyilas agitációval.

— Ez a társaság, amely most innen eltávozott — mondotta Tildy Zoltán —, kitörő lelkesedéssel éljenezte Németországot. Mi a hatalmas Német Birodalommal meg akarjuk tartani a magunk barátságát, de

nem leszünk soha szolgái Németországnak.

Szabadok akarunk maradni ezen a földön, mindazokkal a testvéreinkkel együtt, akik, ha idegen származásúak is, de ragaszkodnak ehhez a hazához. En csak annak a népnek vagyok barátja, amely hajlandó tudomásul venni, hogy

önálló, független magyar nemzet vagyunk,

de senkinek a kedvéért ezen a földön nem vagyunk hajlandók feladni a magunk szabadságát. »Bátorság«, mondták a nyilasok. Ve-

gyék tudomásul, minket nem kell biztatni, mert nem félünk sem Festetics gróftól, sem alkalmazottaitól, sem az egész törpe, hangos nyilastáborától.

A beszéd végén lelkesen ünnepelte a gyűlés közönsége Tildy Zoltánt, majd felállt Andrejovics szolgabíró és a következőket mondotta:

— Ismeretlen dolog, hogy a hatóság képviselője egy politikai gyűlésen felszólaljon. En mégis teljesen politikamentesen akarok néhány szót szólani. Itt az előbb érelyes intézkedéseket fogantatosítottam.

— A magyar közigazgatás a vaskéz és a melegszív képviselője. Azokat, akik ezen a gyűlésen rendezesen viselkedtek, ezennel megdícsérem és elismerésemet fejezem ki előttük.

A gyűlés közönsége ezután elénekelte a Himnuszt.

Veszett macska mart meg egy uriasszonyt a Kandia uccán

Vadászfegyverrel kivégezték a macskát, amelyet felboncolnak — A macska előbb az uriasszony kutyájával marja meg

Kellemetlen kalandja volt vasárnap délután Beregszászi Endre főjegyző feleségének. Az uriasszony Kandia ucca 4. szám alatti lakásának udvarán a virágokat ápolta, miközben egy hatalmas fekete macska ugrott be az udvarra és Beregszászi Endréné pinciskutyájának rohanva, azt súlyosan összemarta. Az uriasszony a kutya segítségére sietett, de vesztére, mert a macska most már rája ug-

rott és a karját harapdálta össze.

Beregszászi Endréné a mentők részesítették elsősegélyben, de jelentették az esetet a rendőrségen is, ahonnan Szabó Gyula rendőrkapitány vadászfegyverért küldött és személyesen ment ki a Kandia uccai házba a macska kivégzésére.

A hatalmas fekete kandur egy sarkban meghúzódva villogó szemekkel mozdulatlanul várta a fej-

leményeket és miután bizonyosnak látszott, hogy vesztésben szenved, Szabó Gyula rendőrkapitány vette célba az ártalmas állatot és egy telitalálat kioltotta életét.

A hatóság intézkedett, hogy Beregszászi Endréné szállítsák el a Pasteur-intézetbe, ami már hétfőn meg is történt. Megfigyelés alá vették a pincsit is, míg a macskát fel fogják boncolni, hogy tényleg vesztésben szenvedett-e.

Egy ezermázsás lucernakazalt gyújtott fel a villám a Szentgyörgy tanyán

A hétfő délelőtti hatalmas eső általandó villámlások és menydörgések kísérték. A Hartstein Nándor tulajdonát képező Szentgyörgy tanyán délelőtt 9 órakor a villám belecsapott egy ezermázsás kazalba, amelyben tavalyi lucerna és bükköny volt vegyesen felhalmozva.

A száraz termény pillanatok alatt lángra lobbant és mire a debreceni,

valamint a józsi tűzoltók kikerkeztek, már hatalmas lángokban égett.

A kazal megmentéséről szó sem lehetett és ami nem hamvadt el a terményből, az is hasznavehetetlen lett. A tűzoltók csak délután 6 órakor fejezték be munkájukat, de a tanya cselédsége virraszt a kazal helye körül, hogy az esetleges lappangó tűz újabb bajt ne csináljon. A kár 5000 pengő, ami biztosítás révén megtérül.

Egy fiatal debreceni orvost Indiába hívtak meg főorvosnak

Egy fiatal debreceni származású orvost, dr. Martos Györgyöt nagy szerencse érte. Néhány héttel ezelőtt egy indiai fejedelem meghívta országa egyetlen kórházának igazgató-főorvosává és a fiatal orvos már el is utazott Indiába.

Dr. Martos György néhai Martos (Moskovitz) Miksa ismert debreceni nőgyógyász fia, aki orvosi diplomájának megszerzése után Berlinben telepedett le. A fiatal orvos jelentékeny praxisra tett szert a német főváros-

ban, ahol nagyon sok idegen, külföldi paciense is akadt. Ezek között volt az indorei maharadza felesége is, aki súlyos betegségét a fiatal magyar orvossal gyógyíttatta, valahányszor Európába jött. A maharadza annyira megkedvelte a fiatal orvost, hogy felajánlotta neki kórházának igazgató főorvosi állását. A mesés ajánlatot dr. Martos György természetesen elfogadta és a volt debreceni orvos menyasszonyával, egy berlini fogorvosnővel már el is indult Indiába. Utközben

Londonban házasságot kötött a fogorvosnővel, majd hajóra szálltak és elindultak India felé.

Szinte velük egy időben érkezik meg Indiába a maharadza feleségének holtteste is. A fejedelemné, aki már hosszabb idő óta St. Moritzban üdült, nem bírta a súlyos kórt legyőzni és meghalt. Holttestét külön hajó viszi haza Indoréba.

Egy orvos inzultálta ágybanfekvő betegét

Budapest, július 26. Példátlan botrány történt Budapesten a Rózsadombi Gyógyintézetben. Dr. Lukács Ernő, a szanatórium igazgató orvosa inzultálta Kalocsai Sándor magántisztviselőt, aki ágyban fekvő beteget volt a szanatóriumnak. A beteg szobáját felmondta és más betegnek adta ki az igazgató főorvos, a beteg azonban nem fogadta el a felmondást, mire dr. Lukács berohant a szobába és ingerült hangon kérdőre vonta Kalocsait, aki magyarázni kezdte, hogy a megállapodás szerint neki három napos felmondás jár.

— Nem lehet a szavakat ilyen betyár módon kicsavarni! — kiáltotta dr. Lukács, mire Kalocsai kijelentette, hogy nem ő, hanem az orvos betyár és azonnal takarodjék a szobából. Az orvos erre szó nélkül odarohant a magántisztviselő ágyához és arcnál ütötte Kalocsai Sándort, majd kirohant a szobából.

A megszegyennyített beteg erre felkapta az éjjeliszekrényen heverő desszertkést és mellbe akarta szúrni magát, szerencsére azonban a nagy kiabálásra berohant betegek közül valaki kicsavarta kezéből a kést. Dr. Lukács az incidens után bocsánatot kért Kalocsaitól, aki azonban úgy a bíróságnál, mint az Orvoskamaránál feljelentést tesz ellen.

Ágay Irén és Hans Járay

romantikus, zenés vígjátéka:

A hercegnő csókja

Bemutató ma!

Vígszínház

Szakosztályi vezetők ülése az ipartestületben

A vasárnapi ülésen szóba kerültek a debreceni iparosság sérelmei — A sérelmeket memorandumban terjesztik dr. Lázár Andor igazságügyminiszter elé, hogy támogassa az iparoskivánságokat

Vasárnap délelőtt az ipartestület tanácstermében értekezletet tartottak az egyes szakosztályok vezetői az igazságügyminiszter elé terjesztendő iparoskivánságok ügyében. Az értekezlet megnyitása után Tóth Lajos elnök bejelentette, hogy majd személyesen fogja átadni a Debrecenbe érkező Lázár Andor dr. igazságügyminiszternek a 30 pontból álló, már korábban lefektetett iparoskivánságokat. Felhívta a szakosztályi elnököket, hogy a még megélvő kivánságokat terjesszék elő.

Az első felszólaló Imre János, a néptesszakosztály elnöke volt, aki a debreceni exportkivétel érdekében a hűtőház építkezéseinek megkezdését sürgette.

Tóth Lajos elnök válaszában kijelentette, hogy amíg ebben az ügyben nem dönt a belügyminiszter, addig nem kezdhetik meg a hűtőház építésének munkálatait.

Reményi Gyula a fogászok kétségbeesett helyzetét ecsetelte, majd Krisch Károly kéri, hogy eszközöljön ki az igazságügyminiszter kihallgatást a pénzügyminiszternél, hogy találjanak módot új hitel adására. Biszka István kivánsága az volt, hogy az esetleg meginduló OTI építkezéseket lehetőleg debreceni iparosok kapják meg. Tóth Lajos elnök válaszában kijelentette, hogy az OTI vezetősége mindig figyelemmel volt az építkezéseknél a helyi iparosokra. Ha azonban mégis az előnyösebb helyzetben levő tokeerős budapesti vállalkozók kapnák meg a debreceni építkezések munkálatait, akkor

a város egész vezetőségének meg kell mozdulni és meg kell akadályozni ezt.

Nagy József szücsmester azt kéri a miniszter elé terjeszteni, hogy a gyárak ne vállaljanak ruházati munkát vidéken,

mert ezzel elveszik a munkalehetőségeket a vidéki iparosok elől.

A férfiszabószakosztály részéről Gacsárdy Mihály elnök szólalt fel. Rámutatott arra, hogy a már életbe lépett minimális munkabérekkel egyidejűleg szükséges

az árrömlő törvény végrehajtási utasításának kibocsátása,

mert enélkül a szakmabeli iparosok 90 százalékra tönkremegy.

Fazekas Mihály, a bádogosszakosztály elnöke kijelentette, hogy az OTI bérház építésnél a bádogos munkára kiírt pályázatot hiányosan írták ki, amiből arra következtet, hogy a bádogosmunkákat

budapesti vállalkozók részére akarják kijátszani.

Nagy József kisközművesmester sérelmesnek találja, hogy a városi munkáknál négy-öt hetet kell bárnai az építési engedély megadására. Az elévített munka után pedig nem fizet a város, hanem

letiltják a kintaladó összeget adótartozás fejében.

Tóth elnök válaszában rámutatott arra, hogy az új építkezési szabályrendelet orvosolná a bajokat, de eddig még nem hagyták jóvá a rendeletet, mert ezt a kérdést együttesen, országosan akarják rendezni.

Bálint Sándor asztalosmester szintén az OTI építkezések munkaküldéséről beszélt. Szerinte az építkezéseknél a debreceni asztalosok is ki lesznek játszva az erős fakartel miatt.

A pesti vállalkozók sokkal előnyösebb helyzetben vannak a debrecenieknél, mert a budapesti anyagárak lényegesen alacsonyabbak, mint a debreceniek.

Ezeket az iparoskivánságokat mel-
lékelik a 30 másik kivánsághoz és az
ipartestület veztsége az igazságügy-
minisztert, ugys, mint a város képviselőjét, megkéri, hogy illetékes helyen támogassa a kivánságokat, amelyek a debreceni iparosokat ért sérelmeket vannak hivatva kiküszöbölni.

Fürdés közben eltűnt a Tiszában egy debreceni tanárjelölt

Megrendítő hír érkezett tegnap Debrecenbe. Szalkay Sándor Poroszlay ut 7. szám alatt lakó 28 éves tanárjelölt, aki Dombáradon nyaralt, vasárnap a Tiszában fürdött és oly mélyen úszott be a folyóba, hogy az ár elkapta. Szalkay Sándort azóta nem látták, ruhája gazdátlanul hevert még

este is a parton. Egész délután és este keresték az eltűnt tanárjelöltet, de nem akadtak nyomára. Az eltűnést jelentették a debreceni rendőrségnek is, amely értesítette Szalkay Sándor hozzátartozóit, akik kétségbeesetten lesik az újabb híreket.

Orosz-japán háború előre elkészített kacsájával szélhámoskodott egy pesti időszaki lap

Budapest, július 26. Vasárnap délelőtt rikkancsok egész serege száguldott végig a városban: a Nemzeti Munka című időszaki lap rendkívüli kiadását árulták, hangzatos címekekkel: »Kürtört az orosz-japán háború!« — »Meggyilkolták Sztalint!« A közönség jóhiszeműen megvásárolta a »Rendkívüli kiadást«, sokezer lapot adtak így el a rikkancsok, mire a rendőrség közbelépett.

Időközben ugyanis tudomására jutott a rendőrségnek is, hogy a Körúton »meggyilkolták Sztalint« és Kispesztén »küört az orosz-japán háború!« — A főképítvánságon rádiogramot adtak ki, amelyben utasították a rendőrszemekeket, hogy a rikkancsokat igazol-

tassák és a lap példányait foglalják le, mert a »Nemzeti Munka« című lap engedély nélkül jelent meg olyan tartalommal, amelyet már a hét elején ki-nyomattak az áll-szenszenciókkal egyik fővárosi nyomdában.

Mire a rendőrség közbelépett, már csak a rendkívüli kiadás néhány példányát, összesen mintegy 300 lapot sikerült elkobozni. Ezeket bevitték a kerületi kapitányságokra.

Dr. vitéz Borbáth Samu rendőrkapitány intézkedésére az V. kerületi rendőrkapitányság indít eljárást a lap szerkesztője ellen sajtórendészeti kihágás miatt. Külön felelősségre vonják a rendkívüli kiadást hangzatos címekekkel árusító rikkancsokat is.

Nagy érdeklődéssel és gazdag programmal nyílik meg a Nyári Egyetem

Már alig néhány nap választ el bennünket a Nyári Egyetem XI. tanfolyamának megnyitásától. Néhány nap és megérkeznek a tanfolyam külföldi és magyar hallgatói, hogy három kellemes hetet töltsenek el városunkban tanulással, ismereteik gyarapításával és szórakozással. A múlt événél is több azoknak a külföldi hallgatóknak a száma, akik előre bejelentették a részvételüket. Ehhez a hatalmas csoporthoz jön még a debreceni és a vidéki magyarok nagyszámú csoportja. Debrecen újra benépesül idegenekkel. Újra mozgalmas lesz az egyetem környéke.

A debreceni Nyári Egyetemnek nem csak az ad különös értéket, hogy nagyszámú résztvevő közönség hallgatja végig az órákat, hanem elsősorban értékmerő az előadóknak és az előadásoknak az értéke is. A XI. tanfolyam különösen ebben minden eddigit felül mul, mert mint a programmból kiténik az előadások a hazai és a külföldi szellemi élet elitjeinek nevét tartalmazza. A tanfolyam programjában a következők magyar előadások foglalnak helyet:

Baranyai Zoltán: A Népszövetség politikai rendszere. Bartha Károly: Magyar népeleti elemek a gyermekjátékokban. Czákó István: A szabaddió és az állam. Druckner György: Magyarország és a nemzetközi együttműködés. Genthon István: — A magyar művészet külföldi kapcsolatai. Jancsó Elemér: Az erdélyi magyarság szellemi élete. Jeney Endre: A növényi hatóanyagok

kutatásának fontossága. Hankiss János: Tormay Cecília. Az irodalomtörténet mai feladata. Karácsony Sándor: Nők az egyetemen a koedukáció szempontjából. R. Kiss István: Erdély a reformkorszakban. Lükő Gábor: A nép, mint művész. Milleker Rezső: A Székelyföld. Vitéz Nagy Iván: Magyarok Amerikában. Némedi Lajos: A mai német irodalom. Pap Károly: Herceg Ferenc a történeti regényíró. Pukánszky Béla: A német szellemi élet kettészakadása. Pukánszky Kádár Jolán: A százéves Nemzeti Színház. Pietrzykowski László: Lengyelország szerepe és jelentősége a világgazdaságban. Révész Imre: Kálvin és Debrecen. Szent István. Soó Rezső: Félmillió év klímá-és növénytakaróváltozása. — Hazánk természeti kincsének védelme. Szerb Antal: A magyar irodalom és az európai irodalmak. Török Pál: Magyarosodás Ferenc József korában. Wallisch Oszkár: Magyar vonatkozások az olasz művészetben. Juhász Géza: — A mai magyar irodalom.

A tanfolyamon német nyelvű előadást tartanak: Dóczyiné Berde Amália. Karl Hackl. Hankó Béla. Jausz Béla. Heinrich Junker. Karácsony Sándor. Jerzy Langrod. Milleker Rezső. vitéz Nagy Iván. Say Géza. Herbert Schönebaum. Walter Schuring. Török Pál. Ugyancsak német nyelven tartanak gazdasági szakelőadást, főként az ankarai gazdasági főiskola hallgatói számára: Arany Sándor. Johann Göllner. Johann Hauserv. Sass Gábor. Tóth Tibor.

KLEIN orth. kóser
élettermében
olcsó abonemát kaphat.
PIAC UCCA 66.

Olasz nyelven tartanak előadást: Caffarelli herceg, Genthon István, Rodolfo Mosca, Miklós Elemér, Tassy Ferenc, Várady Imre, Wallisch Oszkár.

Francia nyelven tartanak előadást: Baranyai Zoltán, Pierre Barkan, César Berezdowski, Bókay Zoltán, Roger Caillouis, Dóczyiné Berde Amália, Dach Mária, Hankiss János, Mendöl Tibor, Révész Imre.

Angol nyelvű előadást tartanak: Druckner György, Jeney Endre, Szerb Antal, Lolland Arthur.

Lengyel nyelvű előadást tartanak: Hidy János, Jerzy Langrod, Janusz Pajewski, Pietrzykowski László, Harajda János.

A fenti előadásokat idegenek számára tartandó magyar nyelvű és magyarok számára tartandó olasz, német, angol, francia és lengyel nyelvű előadások egészítik ki.

E felsorolásból kiténik a Nyári Egyetem rendezősége már azzal nagy sikert ért el, hogy ilyen kiváló egyéneket nyert meg a XI. tanfolyam előadásaira. Az előadások bármelyikét és a nyelvórákat a beíratkozott hallgatók szabadon látogathatják. Ugyazintén a hangversenyeken és a bemutásokon is résztvehetnek. Így: a lengyel tánc-és dalbemutató, melyet a krakói magyar-lengyel egyetemi egyesület rendez, a magyar népdalbemutató, melyet a debreceni dalárdák rendeznek, Báthy Anna, Országih Tivadar és Meisner Lujza nagyszabású magyar hangversenyén, a Nemzetek ünnepén és a sportbemutató.

A beíratkozások még egyre folynak. Július 30-ig a debreceniek igen nagy kedvezménytel iratkozhatnak be. — Egyetemi hallgatóknak és diákoknak az előadásokra szóló beíratkozása ingyenes. Bővebb felvilágosítást készségeggel nyújt a Nyári Egyetem titkársága, Központi Egyetem III. em. 346. délelőtt 9—11 és délután 5—6-ig.

Anyakönyvi hírek

Születések: Szilágyi János gazdálkodó, leánya Katalin. Boros István npsz., fia János, Salánki Ferenc kocsis, fia Imre.

Eljegyzések: Fekete Ferenc npsz.—Nagy Erzsébet, Jági Lajos npsz.—Szabó Margit. Heinrich János—Sipos Erzsébet, Retezár Dezső cipész-mester—Molnár Irma.

Halálozások: Kazán Katalin rk. 6 éves, Barcsatelep, Sebők Bálintné rk. 54 éves, Homok u. 58. Hász Henrikné izr. 53 éves, Piac u. 10. özv. Bartha Jánosné, ref. 71 éves, Csillag u. 43. sz. özv. Boros Józsefné, ref. 72 éves, Kar u. 34. özv. Szikszai Albertné, ref. 82 éves, Homok u. 130. Balyi Imréné, ref. 34 éves, Haláp 79. Király László, ref. 17 éves, Ehes 22. Fehér Ferenc, ref. 25 éves, Hajduböszörmény.

Gerendaj Debrecen.

Sírkőgyár

Raktár: Hunyadi uca 14

Telefon: 30-24 és 19-47.

Gyár: Salótrom u. 3.

Közvetlen behozatal Svéd-és Olaszországból. Készít sírköveket mindenféle gránitból és márványból, sírboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést s rajzot.

Né
Kis
mes
vérn
Cs e h
majd
tizéve
Néhár
Zsuzsa
koricá
később
és íj
hogy a

V
föh

Buda
tő szer
napra v
katonái
nyáján
Pribelsz
deneslá
éves fő
Fromme
magát é
A leán
magántí
előtt pe
Géza f
lett. A
előtt hal
felosztá
a nevelő
lakásbar
reste őt
hajú, es
szerelme
jába és t
dett, hog
vele.
Nemré

P
egy

Buda
dapesti
nyilas tá
Budapest
Bethle
késztő és
sa igazga
ban tartó
A főváros
szekérrel
autó elő
autóvezet
ken keres
végre a
autó elha
A szeke
magyar é
kódtak, n
tak, maj
autó utasi
— Búd
várnál?
Bethlen
válaszolta
zásaira és
szekerek
kér kocsis
bakon és
ostorát
vel bele
a
Az ostor
gének a sz
asszony h
horította a
letlenül b
szerkesztő
ngrott a
azonban v
lósággal c

Négyéves unokahugát 13 késszurással megölte egy tízéves fiú

Kiskúntélegyháza, július 26. Nemes Nagy Ferencné meghalt testvérének gyermekét, a négyéves Cseh Zsuzsánnát, magához vette, majd nemrégén másik testvérének tízéves kisfiát is házába fogadta. Néhány nappal ezelőtt a kis Cseh Zsuzsanna unokatestvérével a kukoricásba ment játszani, ahonnan később a kisfiú egyedül tért vissza és ijedten újságolta nénjének, hogy a kisleányt a kukoricásban

egy ismeretlen ember összeszurkálta. Hosszas keresés után eszméletlenül találták a leánykát, testén tizenhárom késszurás volt.

Azonnal orvoshoz vitték, de útközben behalt sérüléseibe. A csendőrök vallatni kezdték a fiút, aki bevallotta, hogy unokahugát ő szurkálta össze, mert a taligából, amellyel játszottak, kifordította a homokot.

Volt munkaadóját, a daliás főhadnagyot lelőtte s öngyilkos lett a szép nevelőnő

Reménytelen szerelem

Budapest, július 26. Megdöbbentő szerelmi tragédia történt vasárnapra virradó éjszaka a budapesti katonai élelmezési raktár lakatnyájának egyik magánlakásában. Pribelszky Erzsébet 27 éves mindeneslány rálőtt Horváth Géza 35 éves főhadnagra, aztán katonai Frommer-pisztollyal szívenlőtte magát és percek múlva meghalt.

A leány legutóbb László Endre magántisztviselőnél szolgált, azelőtt pedig nevelőnő volt Horváth Géza főhadnagy gyermeke mellett. A főhadnagynak félévvel ezelőtt halt meg a felesége, akkor felosztatta háztartását és elküldte a nevelőnőt. A lakonyában lévő lakásban azonban gyakran felkereste őt a volt nevelőnő, a fekete-hajú, esinos leány, aki halálosan szerelmes volt egykori munkaadójába és titokban abban reménykedett, hogy feleségül véteti magát vele.

Nemrégiben azonban megtudta,

hogy a főhadnagy eljegyezte magát egy más lánnyal. Ettől kezdve sokat hangoztatta ismerősei előtt a lány, hogy nemsokára sokat fognak róla beszélni. Szombaton este a leány bement a főhadnagy lakásába. A lakatnya kapuzástja ismerte és beengedte az épületbe. Pribelszky Erzsébet belépett a lakásba, de a főhadnagy nem volt otthon. Amikor Horváth Géza hazatért, a leány revolverrel a kezében várt rá.

— Most mind a ketten meghalunk! — kiáltotta és elsütötte a pisztolyt.

A golyó a főhadnagy karjába fúródott. Horváth Géza kitámolygott a folyosóra és az örséget hívta. A leány közben belülről bezárta az ajtót és a pisztollyal szívenlőtte magát. Felfeszítették az ajtót, orvost hívták, de segíteni már nem lehetett, a leány meghalt.

Horváth Géza sérülése nem súlyos.

Példátlan támadás egy autó utasai ellen

Budapest, július 26. A bécs-budapesti országúton megdöbbentő nyilas támadás ért egy külföldről Budapest felé tartó magyar autót. Bethlen Pál budapesti lapszerkesztő és felesége, Székely Miksa igazgató és felesége társaságában tartott autóján Budapest felé. A főváros közelében három szénászekérrel találkozott, amelyek az autó elöl elzárták az utat. Az autót vezető Székely igazgató percek kerestül erősen dudált, amíg végre a szekérfal engedett és az autó elhajthatott közöttük.

A szekereken ülő sváb fuvarosok magyar és német nyelven káromkodtak, nyilas indulókat harsogtak, majd ordítani kezdtek az autó utasai felé:

— Büdös zsidók, nem tudtok várni!

Bethlenék természetesen nem tálasszoltak a nyilas svábok kiáltásaira és el akartak hajtani a szekerek között. A harmadik szekér kocsisa ekkor felemelkedett a bakon és

ostorát meglöbölve, teljes erővel belevágott a nyitott tetejű autó utasai közé.

Az ostor hegye Bethlen Pál feleségének a szemébe csapódott, az úriasszony hangosan felsikoltott, elborított a szemét a vér és eszméletlenül bukott az ülésre. A lapszerkesztő és Székely igazgató leugrott a kocsiról, a szekerek azonban vasvillát ragadtak és valószínűleg csatasorba fejlődtek:

— Na gyertek, büdös zsidók, ha mertek! — ordították.

A lepszerszítő és az igazgató, a túlerőt látva, visszült az autóra s berobogva Budapestre, a szemészeti klinikára hajtottak. Az orvosok megállapították, hogy az ostorszűj

felhasította az úriasszony szemhéjait, átvágta a szaruhártyát és hajszálon múlt, hogy a szemgolyó is áldozatul nem esett.

A rendőrség erőlyes nyomozást indított a vakmerő támadók kézrekerítésére.

„Anna-vacsora” az Angol Királynőben

Vasárnap este rendezte meg az Angol Királynőben „Anna” vacsoráját a Szent Erzsébet Egyesület. A vacsora keretében az egyesület felkészítette és meleg ünneplésben részesítette közszereplésben álló elnöknőjét, Kovássy Kálmánnt, ny. erdőigazgató miniszteri tanácsos feleségét, aki névnapját ülte meg Anna napján.

Az elnöknőt Lindenberger János apostoli kormányzó köszöntötte fel, majd Acház Imréné társelnök mondott néhány meleg szót az elnöknőre és az egyesület Annáira.

Kovássy Kálmánnt úgy a maga, mint az összes jelenlévő Annák nevében mondott köszönetet és megindult szavakkal tolmácsolta háláját az elhangozott üdvözlésekért. A vacsora vendégei az éjfél óráig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

Éhhalál elé néz százmillió ember a szovjetben

London, július 26. A Sunday Chronicle jelentése szerint Szovjetországban százmillió embert az éhhalál fenyeget. A termés teljesen elpusztult. Kétszázötvenezer kollektív farm kapott parancsot, hogy kezdje meg az aratást, de a parancsnak csak kevés farm tehet eleget. Negyvenmillió acre terület búzatermése teljesen elveszett, mert az aratási és termésgyűjtési tervezet tökéletesen csődöt mondott. — A munkát a legteljesebb felfordulás és zavar bénítja meg. A vontató- és esélógépek, valamint a teherszállító gépkocsik teljesen használhatatlanok. — Mindezekért a bajokért a szovjet az ellenforradalmi ügynököket hibáztatja.

LETARTÓZTATTAK A KAUKÁZUSI HADSEREG FŐPARANCSNOKÁT

Moszkva, július 26. A sztalinista tisztogatási akció legújabban áldozata Kasirin tábornok, a kaukázusi vörshadsereg főparancsnoka, aki rövid idővel ezelőtt még tagja volt annak a katonai törvényszéknek, amely többek között Tuchacevszkit és hét tábornoktársát is halálra ítélte. Kasirin tábornok most szintén áldozata lett Sztalin üldözési mániájának. A tábornokot váratlanul elmozdították állásából és helyébe a kievi helyőrség helyettes parancsnokát nevezték ki. Kasirin tábornok tartózkodási helyét nem ismerik.

merik, nagyon valószínűnek látszik azonban, hogy a GPU őt is letartóztatja kémkedés vádjával.

Kasirin tábornok elmozdításával egyidejűleg vált ismeretessé, hogy a szovjet-orosz—lengyel határon a kémek üldözése új erőre kapott. Az utób-

Luxus kivételű, olesó 4 és 6 személyes áramvonalas

Béautók

megrendelhetők bármikor bárhova külföldre is, Opel, Balilla, Buick stb. Telefon 24-28, Ferenc József 41.

bi napokban ezen a vidéken számos letartóztatás történt állítólagos kémkedés miatt. Slovunski határvárosban több lengyel állampolgárt is letartóztattak. Egy tüzharc során két lengyel atlantvalót agyonlőttek. A Pravda felhívást keltő cikkben számos szovjet-orosz újságot bélyegez meg, mint a nép ellenségeit. »Aljas kémeknek és árulóknak« nevezi a lap ezeket az újságírókat és nyíltan megvádolja az ukrainai Pravda kiadóját, továbbá a szaratovi kommunistákat, valamint Szovjet-Ukrajna »ifjúgardájának« vezetőit kémkedéssel. Azt hiszik, hogy a legközelebbi napokban kémkedés miatt számos újságíró fog letartóztatni.

Beiktatták a négy új lelkipásztort

Templomi ünnepségek után a presbitérium ülésén folyt le a négy lelkes közös beiktatása

Vasárnap délelőtt iktatták be ünnepélyes keretek között a négy új egyházzsely lelkipásztort, akiket az egyházzsely minden választási mozgalom mellőzésével, meghívás útján helyeztek hitéletük élére.

Az új lelkipásztorok beiktatása két részben történt. Az ünnepség első része külön-külön az egyházzsely templomaiban, a hívek jelenlétében folyt le a beiktatás első része, majd délben az egyházzsely tanácstermében a presbitérium ünnepi ülése végezte el a beiktatás második részét.

Az új lelkipásztorok beiktatása a következőképpen folyt le. Dr Farkas Pál beiktatásának színhelye a Nagytemplom volt, ahol a beiktatást Koltovszky Kiss László végezte. A csapókerthben dr Dancsházy Sándor beiktatását Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, a Homokkerthben Kovács József beiktatását dr Szász Imre, míg a Nyilastelepen Mezey Béla beiktatását Molnár Ferenc végezte.

A templomi aktus után a presbitérium tartott ünnepi ülést, amelyen Uray Sándor egyházkerületi főjegyző elnökölt a távollévő Maklár Károly püspök helyett. Bibliavetés és ima után Uray Sándor mondott beiktató beszédet. Négy új lelkipásztort indít útnak a presbitérium — mondotta — majd idézi Maklár Károly püspöknek egyik beszédét, amelyben azt hangsúlyozta, hogy nem politizáló lelkesek-re, hanem olyanokra van szükség, — akik imádkoznak és a lélek munkáit. Ma a lelkeseknek pásztoroknak kell lenniök. Azzal fejezi be beszédét, hogy az új lelkesek legyenek telve munkakerővel, reménységgel, új eszmékkel, majd beiktatja az új lelkeseket.

Uray Sándor beszéde után a négy új lelkipásztort mondott köszönetet a presbitériumnak és az egyház és a hívek bizalmának.

Dr Dancsházy Sándor: Boldog vagyok és megrendülten állok itt, hogy

a debreceni eklézsiának lelkipásztora lehetek.

Dr Farkas Pál: Boldog vagyok, hogy ebbe a városba jöhettek, de még boldogabb vagyok, hogy itt lelkipásztor lehetek.

Kovács József: Megyek Isten kezét fogva, hiszem, hogy tudok jó munkát végezni egyházzselynek, hazámnak és embertársaimnak.

Mezey Béla: A dicső elődök példája a presbitérium bizalma és a hívek szeretete, mindig előttem lesz.

Az ünnepi beiktató gyűlést dr Szász Imre esperes beszéde fejezte be. Beszédében azt mondotta, hogy a debreceni templomépítő és szervező munka országos viszonylatban példadandó és mindenütt a legnagyobb tiszteletet vívta ki magának. Beszédének a végén az új lelkipásztorok felé fordulva azt mondotta:

— Jól őrizték meg az Isten drága ajándékát s ezennel befogadlak benneteket a debreceni református egyház közösségébe.

Bibliavetés és ima után Uray Sándor egyházkerületi főjegyző bezárta az ülést.

Ruff Mihály

modern szobafestő, mázólo és bútorfényező vállalata Debrecen, Vörösmarty uccá 3. sz.

Belecsapott a villám a Csapó uccai villamosba

Hétfőn délben a 12 órakor a Csapó uccán közlekedő 21. számú villamoskocsiba a 6. számú ház előtt beütött a villám. A világító lámpák a villamoscsapás pillanatában kialudtak, mire a kocsis azonnal megállt. Az utasok riadtan ugráltak le a villamosról, de a pánik rövid ideig tartott és semmi baj nem történt. A közlekedés újból folyt tovább.

hírek

A TÉTEL: **ÁLL**
 ÜZLETE: **MEGY**
 HA HIRDETÉSE: **FUT**

A
 Független Ujságban

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: Egész évre 28,80 félévre 14,40, negyedévre 7,20, egy óra 2,40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

— Nagy siker a légoltalmi tanfolyam vetített képek előadásán. A belügyminiszeri rendelet értelmében Debrecenben is megszervezték a légvédelmet és a légoltalmi szolgálatra bevont 300—400 főnyi légoltalmi szolgálatos különböző osztágok szerinti kiképzése április 15-én kezdődött meg. A tanfolyam résztvevői számára júliusban egy vetített képek, augusztusban pedig egy gyakorlati bemutató előadást vettek tervbe. A júniusi előadást vasárnap délelőtt a Déry Múzeum előadó termében nagy érdeklődés kíséretében tartotta meg Jakóbinyi József tűzoltótiszt, gázvédelmi előadó. — Az előadó bevezetőjében ismertette az előadás célját, nagy fontosságát és rámutatott a légoltalom megszervezésének és kiépítésének szükségességére. Majd képsorozatokkal ismertette és kimerítő szakszerű előadást tartott Magyarország légi veszélyeztetettségéről, a légi támadás eszközeiről, a hadi repülőgépek fejlődéséről, léghárításról, légvédelmi tüzéséről, a légi bombák fajairól, hatásairól és ellenük való védekezésről, légvédelmi építkezésről és ipari légoltalomról. Az előadást a nagyszámú közönség mely érdeklődéssel hallgatta végig.

x Nem vagyunk elég gazdagok ahhoz, hogy silány és olcsó szövetekből viseljünk ruhákat. Többszöri csináltatási költséget takarítunk meg, ha tiszta szingyapjú szöveteket veszünk közvetlenül a Trunkhabn posztógyártól. Ez a hírneves posztógyárunk évek óta szállítja a magyar uric családoknak angolos gyártott, garantáltan szintizta gyapjából készített uriruha, angol női kosztüm, sportruha és iskolás ruhaszövetekben. Még ma kérje a szövetmintaalkotó költség- és kötelezettségmentes elküldését a gyártól: Budapest, XI., Lenke út 117. lól jár vele.

— Hirtelen halál az uccán. Molnár Gyula 60 esztendő hajdusováti mezőőr ismerőseivel együtt haladt a községen. Kedélyesen beszélgetett, egyszerre azonban hirtelen rosszul lett, megtántorodott és a földre zuhant. Azonnal orvost hívtak hozzá. Néhány perc múlva megérkezett az orvos, de nem segíthetett, mert Molnár Gyula meghalt. Időközben valaki, aki azt hitte, hogy büncselekmény történt, értesítette a csendőroket. A csendőrokról járőr ment a helyszínre, de kiderült, hogy teljesen feleslegesen, mert a községi orvos minden kétséget kizáróan megállapította, hogy az öreg mezőőrt tüdővérzés ölte meg. A debreceni ügyészség engedélyt adott a temetésre.

Vihar a Debreceni Földbérlo Egyesület vasárnapi alakuló közgyűlésén

Vihar, heves vita — és rendőri beavatkozás

Vasárnap délelőtt a vármegyeháza nagytermében tartotta alakuló gyűlést a Debreceni Földbérlo Egyesülete. Az országban már van ugyan egy egyesület, amely a földbérlo érdekeit képviseli, ennek a működésével szemben azonban elégedetlenek voltak a most alakult egyesület szervezői. Arra való hivatkozással hívták össze az alakuló közgyűlést, hogy különállóan akarják tömöríteni a földbérlo társadalmát, mert így érdekeik megvédését biztosabbnak látják.

Az alakuló közgyűlést Gál Imre nyitotta meg, majd Vásáry József felsőházi tag mondott beszédet. Kifejtette, hogy nem látja feltétlen szükségét annak, hogy létrehozzák az új egyesületet. Szerinte ez az új alakulás

semmiféle közösség érdekét nem szolgálja, hanem személyi ambíciókat akar kielégíteni.

Vásáry József szavait nagy vita követte, azután Szekeres Endre fejtegette ki álláspontját. Hangsúlyozta, hogy az országos egyesület nem változtatja be a hozzáfűzött reményeket. Debrecenben 4500 földbérlo van, tehát feltétlenül szükséges, hogy megalakítsák ezt az új egyesületet, amely ezeknek a földbérloknak az érdekeit akarja megvédeni.

Bizonyos benne, hogy az új alakulás ki fogja barcolni azokat az

intézkedéseket, amelyek a földbérlo nehéz helyzetén enyhítenek.

Óry István és Vásáry József jelentkeztek szólásra.

de az elnök nem engedte meg a felszólalást. Szekeres Endre erőlyesen kijelentette, hogy ez az egyesület akkor is megalakul, ha csupán két ember akarja létrehozni.

Az elutasított felszólalókkal kapcsolatban rámutatott arra, hogy a kötelező szavazati létszám, mely az egyesület határozatképességét megállapítja, benne van az alapszabályokban. Majd az akkor összehívandó közgyűlés megadja a jogot a felszólalásra.

Vásáry József ez ellen újabb tiltakozást jelentett be, majd éles hangon bírálta Szekeres Endre eljárását. Oly heves vita keletkezett, hogy az ügyelet rendőrtisztnek kellett a kedélyeket lecsillapítani.

A többség ezután kimondta az egyesület megalakítását és megválasztotta a tisztikart. Elnök Szekeres Endre, al-elnökök: dr. Halász Miklós és dr. Nagy Béla, számvizsgálók: Keztyüs Lajos, Bakk Gábor, Ókrós Sándor. Megalakították ezenkívül a 35 főből álló választmányt is.

Az alapszabályok elfogadása után az alakuló gyűlés véget ért.

— Farkas Zsuzsó és Adler Miklós tanár házasságát kötötték. (Minden külön értesítést helyett.)

x Dr. Hegedüs Jenő és László ügyvéd irodáját Rákosi Jenő 4. alól áthelyezte József kir. herceg u. 5. Bikabérláz, I. kapu, félemelet 5.

REZÜSTÖK, fagyalt edények, mindenféle CINEZÉST szakszerűen felelősséggel vállalok. Buray bádogosmester, Nyil utca 57.

— Félmilliárd vagyona volt Marconinak. Rómából jelentik: Felbontották Marconi végrendeletét. A nagy feltaláló végrendelete mindössze két oldalra terjedt és csupán magánvagyonra felől intézkedett. A vagyon nagysága nincsen részletezve a végrendeletben, de a becslések 300 millió lírára teszik, vannak azonban, akik azt mondják, hogy Marconi több, mint félmilliárd fölött rendelkezett. A vagyon teljesen biztos értékpapírokban külföldön van elhelyezve. A végrendelet a vagyont felosztja Marconinak az első házasságából származó fia és két leánya, továbbá második házasságából született kislánya, Elettra és az özvegye között.

— Villanyerőre berendezett pénzhamisító műhelyt lepletek le. Budapestről jelentik: A rendőrség a Káldy uccában öt pengőket hamisító műhelyt leplezte le. Róka László autószerelő, aki pénzhamisításért már büntetve volt, hamisította az öt pengőket. Vadházas-társa, Pécsi Zsófia segített neki. Pécsi Zsófia szintén büntetve volt már pénzhamisításért. Villanyerőre berendezett pénzhamisító műhelyük volt egy Káldy uccai lakás fürdőszobájában. Mintegy ezer darab hamis öt pengőst hoztak forgalomba, amiből eddig az állami pénzverdébe 450 darabot szolgáltatottak be. A szakértők megállapítása szerint az autószerelő és vadházas-társa elsőrangú hamis öt pengőket gyártott valódi ezüstből, angol ónból és kadmiumból.

— Dr. Ladányi Józsa műtőorvos, egyetemi tanársegéd szabadságáról visszaérkezett.

— Egy város, ahol mindenki naponta köteles fürödni. Bogota, columbiai város polgármestere szigorú rendelettel kötelezte a város lakóit, hogy mindenki naponta fürödjék. A súlyos betegek kötelesek mulasztásukat orvosi bizonyítvánnyal igazolni. Aki elmulasztja a fürdőt, 1—10 dollár bírságot fizet, ha pedig városi tisztviselő a fürdőkerülő, azonnal elbocsátják állásából.

ELADÁS VÉTEL CSERE Háló, ebédlők, kombinált szobák, szőnyegek, varrógépek, jégszekrények, irodabútorok Széchenyi u. 6.

— Halva találták a grafológusnőt. Vasárnap reggel Varga uca 27. szám alatti lakásán holtan találták ágyában özvegy Kristhber Gusztávné 50 éves grafológusnőt, aki híres volt ügyes analíziseiről. A hirtelen halál okát a boncolás fogja megállapítani.

— Dóro-féle eszima- és cipőüzemet átvettem, hol legolcsóbb árak mellett állók a vevőközönség rendelkezésére. Tóth, Csapó uca 41.

— Két gyermek megfulladt egy véletlenül lezáródott ládában. Borzalmas baleset ért Cham felsőpfalzi városkában két játszózó gyereket: egy négy éves kisleányt és három éves öcsikéjét. A két apróság felmászott a padlásra és ott egy régi ládára bukkant. Mindketten bemásztak a ládába, amelynek fedele úgy látszik meglazult és lecsapódott. Hiába erőlködtek, nem voltak képesek a nehéz ládafedele felemelésére. Közben az egész környéken mindenütt keresték már őket, de csak órák múlva jutott eszébe valakinek a padlást is átkutatni. Mire rájuk bukkantak és felemelték a láda fedele — a két szerencsétlen kisgyerek már halott volt. Mindketten megfulladtak a ládában.

x Cserépkályhák átrakását Hardtmuth rendszerre is és tisztítását jutányosan vállalom helyben és vidéken. Gschmeidyné, Timár uca 17. Telefon: 13—41.

BIZALOMMAL vásárolhat Debrecen legrégibb festékszakszövetében. AUSPITZ, Csapó uca 16. szám.

Közel-Keletre 2500 vagon búzát adtunk el valutáért

A washingtoni földművelésügyi hivatal megállapítása szerint július 1-én csak 65 millió bushel búzával rendelkezett a világ. 1926 óta nem volt ilyen csekély a világ gabonataraléka. És érdekes, hogy az importállamok részéről egyelőre nem fokozódik a kereslet, amit azzal magyaráznak, hogy a bevételre szoruló országok először saját termésüket használják fel és csak később kezdik a bevételi szükségletet fedezni.

Magyarország nem hanaszkodhatik, a magyar búza iránt állandó az érdeklődés és különösen a Közle kelet országai vásárolnak nálunk. Ma délig az »ekkliringe-országok 2500 vagon magyar búzát vettek át. Ezek az eladások valuta ellenében történtek. — Ausztria csupán 300 vagon búzát vásárolt Magyarországon az új termésből.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi »Ferenc József« keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epetikválasztást fokozza, az anyagcsere-t megelénkíti és a vérkeringést felfrissíti. Gyomor- és bélbajok szakorvosai igazolják, hogy a Ferenc József víz remek természet-alkotta hashajtó, mely méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. Az orvosok ajánlják.

— Megállapították a személyazonosságát a Klinika előtt talált öngyilkosnak. Megirtuk, hogy a klinika előtt néhány nappal elszórt egy eszméletlen férfit találtak. Bevitték a belgyógyászatra, ahol megvizsgálták és megállapították, hogy marólguggal mérgezte meg magát. Kiderült az is, hogy Bella Vincének hívják, 35 éves, debreceni lakos. A klinikán azonnal ápolás alá vették, megmenteni azonban nem sikerült, mert a maró folyadék végzett vele. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

x Jakab Endre szabadságáról visszaérkezett, rendelkezést megkezdte Batthyány u. 1. alatt.

— Tréfából hónaljba szúrták. Hétfőn délután Bencze János 56 éves nagycseréi napzámos megjelent a mentőállomáson. Elmondta, hogy Kovács József nagycseréi gazdával virtuskodott a nyilastélepi templom szomszédságában és közben Kovács kétszer hónaljba szúrtta. A mentők bekötötték sebeit, majd a sebészeti klinikára tuasították további kezelésre.

x Varrógép kölesönzés. Alig használt varrógépek, kerékpárok, olcsón kaphatók. Varrógép alkatrészek minden géphez, javítások jótállással. Eisenberger, Csapó u 101.

— Tizennégy éves anya. Tegnap reggel a szegedi mentők Sándorfalváról egy fiatal lányt akartak Szegedre szállítani. Amikor a mentőautó hat kilométerrel elhagyta a községet, a 14 esztendő lányon szülési fájdalmak jelentkeztek és a gyermeklány még a mentőautóban világrabozta teljesen fejlett, egészséges fiú gyermekét. A mentők ezután a szokatlanul fiatal anyát és csecsemőjét a szegedi szülészeti klinikára szállították. Érdekes, hogy Sándorfalván már rövid időn belül harmadszor fordult elő hasonló eset.

x Mindennemű vadászfegyverek, löszerek, kilőtt töltények újratöltése. Fegyverjavítások jótállással. M. kir. Lóporáruda Nagy István puskművesnél Debrecen, Vár uca 9.

A fu...
 ha aka...
 merle...
 csak b...
 nyát a...
 göll t...
 csoda...
 Középe...
 ria elle...
 pest leg...
 Bécs ke...
 elbukott...
 Magyar...
 a vasár...
 beszélt.

Le a...
 Ahogy...
 dik for...
 szerenc...
 te ezt a...
 hősiesség...
 ben két...
 vitott o...
 lejtett...
 ulán a...
 beállított...
 a finisbe...
 vert már...
 nősei Tá...
 Toldy ve...
 és a Fer...

A vidé...
 tétje a...
 vasárnap...
 ETO és...
 mérkőzés...
 elsőrangú...
 arányban...
 godtá...
 pat gólok...
 volt a te...
 letesebb...
 ben, bizt...
 döntőből...
 győzteské...
 gába. Jós...
 vidéki ha...
 tője a DV...
 Most saj...
 elkönnyel...

A diós...
 észak és...
 patának...
 utáni rekl...
 ment vivott...
 zott 4:3...
 is vezetett...
 vesztett...
 gólját Vek...
 után Pető...
 zetést. Szi...
 söt az em...
 jutott. Kel...
 és sikerült...
 ben egy sz...
 gának a g...
 Korisár na...
 idő 30. pe...
 mezőnyjáté...
 negyedórán...
 17 éves Bi...
 ján. Ilyen...
 években m...
 első féldí...
 lan volt, a...
 lamul játs...
 Elek és Ja...
 nem kifor...
 Birkner H...
 nagyon gy...
 Koppárít el...
 összekötő...
 Gere—Bal...
 mutattak v...
 bíró volt.

A DVSC...
 Miskolcon...
 zött az EL...

SPORT

SPORTNAPLÓ

A futballban nincs lehetetlen. Aligha akadt olyan ember, aki remélni merne volna, hogy a **Ferencváros** nemcsak behozza a három gólos hátrányát az **Austria** ellen, hanem még két góllal túl is licitálja. De megtörtént a csoda, a Ferencváros 6:1-re győzött a Középeurópai Kupa bálványá, az **Austria** ellen, amely a Bologna és az Újpest legyőzésével a Kupa favoritja lett. Bécs kedvence, Európa primadonnája elbukott Budapesten. Világszenzáció. Magyarországon s Ausztriában ez volt a vasárnapi téma, mindenki csak erről beszélt.

Le a kalappal a **Ferencváros** előtt. Ahogyan felverekedte magát a harmadik fordulóig, ahogyan dacolt a balzsamozással és ahogyan végül kiérdemelte ezt az ütközetet az **Austria** ellen, hősiességnek számít. Az első félidőben két gól után **Sindelár** 2:1-re javított olyan góllal, amelyet nyitva felejtett szájjal bámolt mindenki. Szünet után a 17. percig a Ferencváros már beállította a bécsi 4:1-es eredményt és a finisben újabb két góllal még rá is vert márkás ellenfelére. A mérkőzés nősei **Tátrai, Hida, Sirosi, Tanczos** és **Toldy voltak**. A döntő tehát a **Lazio** és a **Ferencváros** között fog lezajlani.

A vidéki bajnoki döntő, melynek féjje a Nemzeti Ligába való bejutás, vasárnap játszódott le Diósgyőrben az **ETO** és a **DVTK** csapatai között. — A mérkőzést 6000 ember nézte végig és elsőrangú küzdelem után 1:1 (1:1) arányban döntetlenül végződött. Nyugodtabb csatárjátékkal bár melyik csapat gólokkal nyerhetett volna. Az **ETO** volt a technikásabb, a **DVTK** a lendületesebb. A revans vasárnap lesz Győrben, biztosra vehető tehát, hogy a döntőből a dunántúli bajnok kerül ki győztesként és bekerül a Nemzeti Ligába. Jóslatunk tehát bevált, hogy a vidéki bajnokság tulajdonképeni döntője a **DVSE—ETO** mérkőzés volt. — Most sajnálhatja csak a **DVSE**, hogy elkönnyelműsködte a mérkőzést.

A diósgyőri mérkőzés előjátéka Észak és Kelet ifjúsági válogatott csapatainak találkozója volt. A kora délutáni rekkenő hőségben szép küzdelmet vívott a két csapat és Észak győzött 4:3 (1:2) arányban. Kelet kétszer is vezetett és csak jogtalan 11-essel vesztette el a küzdelmet. Kelet vezető gólját **Vékony** rugta, majd egyenlítés után **Pető** szerezte meg az újabb vezetést. Szünet után Észak egyenlített, sőt az említett 11-esből vezetőszé is jutott. Kelet még egyszer rákapcsolt és sikerült is egyenlítenie, de a finisben egy szép góllal Észak vívta ki magának a győzelmet. Kelet csapatában **Koritur** nagyon jól védett. Az első félidő 30. percében meg is sérült és a mezőnyjátékos **Jacsó** állt be helyére negyedórára. Szenzációsan játszott a 17 éves **Bihari III.** a jobb hátvéd posztján. Ilyen háttértehetség az utóbbi években még alig tűnt fel. Fülöp az első félidőben sérülése miatt bizonytalan volt, a de a szünet után kifogástalanul játszott. A halvesor tengelyében **Elek** és **Jacsó** játszottak befájlva, de nem kifogástalanul. **Bobák III.** és **Birkner II.** megfeleltek. A csatársor nagyon gyenge volt, a legjobb embert, **Kopjár**it elhanyagolták, **Vékony** a balösszekötő helyén is ügyes volt, de a **Gere—Balogh** jobbszárny és **Pető** alig mutattak valamit. A játékezőt északi bíró volt.

A **DVSC** vízipóló csapata vasárnap Miskolcon 5:3 arányban biztosan győzött az **Előre** ellen.

Balmazújvárosi SC—Nádudvari SE 12:0 (3:0). A Balmazújvárosi SC jó játékkal lélepte ellenfelét. Góllövők: Mozsár 4, Forrai 4, Jellinek 3, Békési 1.

Ifjúsági mérkőzés a vasutas pályán: **DISE—Vargakerti FC** 3:1. A Vargakerti lelkesedésével és tehetséges játékaival érte el ezt a minimális vereséget. — A **DISE** **Barna Z.** agilis vezetése mellett ma már komoly együttest képez. — A játékot **Genesy** vezette.

Bornemisza visszaérkezéséről várják a tűzifarendelelet módosítását

Budapest, július 26. Éles kifakadások és elkeseredett támadások hangzottak el tegnap a tűzifarendelelet ellen a tüzelőanyag kiskereskedők nagygyűlésén.

Schwimmer Mihály elnöki megnyitójában előadta, hogy a nemrégiben megjelent rendelet mindössze 2 százalék hasznot engedélyez a kiskereskedőknek, akik így nem tudnak megélni.

Az elnöki ismertetéshez számos tag szólt hozzá. Hangsúlyozták, hogy az egykézrendszer megöli a kiskereskedelmet, amelynek érdekeit a rendelet megszerkesztésénél figyelmen kívül hagyták.

Elesen támadták a nagykereskedőket, akiket szerintük a kormányzat jogosulatlan előnyökben részesít. Követelték az armaximáló rendelet módosítását és a nagykereskedőkkel szembeni erélyes védekezésre és összefogásra szólították fel a kiskereskedőtársadalmat.

Végül **Schwimmer Mihály** elnök kijelentette, hogy a sérelmes rendelet **Bornemisza** miniszter távollétében született meg, a miniszter a hét folyamán visszaérkezik nyaralásából és akkor a kiskereskedők számára kedvező döntés történik az armaximálás ügyében.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A SZÍNHÁZ UTOLSÓ HETI MŰSORA:

Szerdán este: **Erettség.** (Ketten egy jeggyel.)

Csütörtökön délután öt órakor: **Urilány.** Fülléres helyrak.

Csütörtökön este: **Tűzek.** Csak felnőtteknek.

Pénteken este: **Egy pohár víz.** (Ketten egy jeggyel.)

Szombaton este: **Gerson du Malheureux.** (Díszelőadás.)

Vasárnap délután: **Tímósa.** Olcsó helyarakkal.

Vasárnap este: **Pajtás házasság.**

Hétfőn este: **Haláltánc.** (Búcsú előadás.)

A színházi iroda hírei:

A Kamara színház igazgatósága felhívja az igen tisztelt közönség figyelmét, hogy a hétfő estére hirdetett búcsúelőadás (Haláltánc) csütörtök este lesz megtartva, mivel a színi szezon három nappal meg lett hosszabbítva.

Kedden este **Zilahy Lajos** örökbecsű drámája a **Hazajáró lélek** van műsoron. Ez a realiztikusan őszinte dráma a nagy írónak egyik legjobb darabjai közé tartozik. Főszereplő **Mágori Mária**, míg a többi szerepeket a társulat legjobb erői játsszák.

Szerdán este az utóbbi évek legnagyobb sikerű vígjátéka az **»Erettség«** kerül színre, olcsó, ketten egy jeggyel előadásban.

Ismeretlen motoros kerékpárjáról leesett egy mindenestlány

A motoros otthagya — a mentők a klinikára szállították

Különös baleset történt hétfőn éjszaka fél 12 órakor a **DMKE** épülete előtt. Egy motorkerékpár hátsó üléséről a kanyarban leesett egy lány s alaposan összetörte magát. A mentők részesítették elsősegélyben a lapottyant utast, aki elmondotta, hogy **Szokol Julián**nak hívják, 28 éves mindenest és a Késes uca 14. szám alatt lakik.

— Nem tudom, kinek a motorbiciklijén ültem — panaszkodott a mentőorvosnak —, amikor lepotyoltam, továbbbogarogott és itt hagyott.

Arról nem beszélt, hogy hogyan került az idegen motorkerékpárra. A mentők a sebészeti klinikára vitték, ahol bekötötték, majd a lakására szállították.

Steinach új, fontos felfedezése

A férfi test női hormonokat is választ ki

Óriási feltűnést kelt Bécsben **Steinach** professzor vasárnapi közlése, amely legújabb kutatásairól számolt be. A bécsi tudományos akadémia ülésén felolvasták **Steinach** professzor és **dr. H. Kun** közleményét, amely szerint bebizonyították legutolsó kísérleteikkel, hogy a férfi hormonok az emberi testben női hormonokká alakulnak át.

Steinach professzor volt az első, aki megállapította, hogy nemcsak egy típusú hormon létezik, mint azt eddig hitték, hanem egy csoport férfi és egy csoport női hormon. A férfi nemi hormonjai serkentik a férfi jellegzetességeinek kifejlődését és gátolják a női jelleg fejlődését és megfordítva. Kimutatta **Steinach**, hogy ennek ellenére a férfi testben nemesak férfi hormonok vannak, hanem igen tekintélyes mennyiségű női nemi hormon is.

Ezek a férfi testben jelenlévő női hormonok napról napra eltávoznak és a megfelelő mirigyek napról napra újra termelik őket. **Steinach**, **Kun** és **Pecenik** kísérletileg kimutatták, hogy

a férfi testben a férfi nemi hormon női hormonná alakul át. Megállapították, hogy a férfi általában 0—36 hatóegység női hormont választ ki naponta. Ha mármost különféle öregedési tüneteknek vagy idő előtti funkciózavarok kezelésére nagymennyiségű tiszta férfi nemi hormont adnak be a férfiba, akkor a férfi testből eltávozó női hormonok száma hirtelen igen nagy mértékben nő és az 1200 hatóegységet is eléri.

Steinach szerint ennek a folyamatnak a magyarázata az, hogy a férfitestnek szüksége van a női hormokra, valószínűleg a funkciók erőteljeségének biztosítására. A férfi nemi hormon például egyedül nem tud gondoskodni az agy megfelelő vérellátásáról, szüksége van hozzá a női hormon hatására.

Az új felfedezésnek igen nagy jelentősége lesz az általános öregedési tünetek leküzdésénél és a magas vérnyomás ellen való küzdelemben.

LÁZAR MINISZTER OLASZ KITÜNTETÉSE

Budapest, július 26. A kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy **Széchenyi Bertalan** gróf vbtt., a magyar felsőház elnöke s **Sztranyavszky Sándor** vbtt., a magyar országgyűlés képviselőházának elnöke az osztrák érdemrend I. osztályú nagykeresztjét, **Lázár Andor** igazságügy-miniszter, vbtt. pedig az olasz koronarend nagykeresztjék elfogadják és viseljék.

AKI LESZURTA A LEGKEDVESEBB FIÁT

Budapestről jelentik: **Marosi Mihály** 63 éves pilismaróti földbirtokos konyhakéssel leszurta 31 éves fiát. — A pestvidéki törvényszék tárgyalja az ügyet. Az öreg gazdálkodó azzal védekezett, hogy teljesen részeg volt, — nem akarta megölni legkedvesebb fiát. A törvényszék egy évi börtönrre ítélte. A fiú megható módon mentegette az apját.

8000 PENGŐT SIKKASZTOTT A KÁRTYÁS HÁZFELÜGYELŐNŐ

Budapestről jelentik: **Grünwald** Manóné házfelügyelőnő került a büntetőtörvényszék elé sikkasztással vádoltva. Azért indult ellen eljárás, mert az Erdély uca 10. számú házban, — ahol házfelügyelőnő volt, a kezeihez befolyt 7853 pengő lakbért elsikkasztotta. A tárgyaláson elmondotta, hogy kártyázott, de rosszul játszott, állandóan vesztett, a nagybátyjának is adott kölcsön és így nyult az idegen pénzhez. Hét hónap börtönrre ítélték.

LEESETT A LÉTRARÓL EGY 70 ÉVES ASSZONY

Ózvegy Schorr Gyözőné Diószegi út 7. sz. alatt lakó asszony hétfőn leesett a padláslétráról. Súlyos zúzódását a mentők kötötték be.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA ÉS A ROZS 40—50 FILLÉRREL OLCSÓBB

Ujrozs októberre: 20.60, 20.65, zárlat 20.31—20.33.

Tengeri augusztusra: 11.60, 11.37, zárlat 11.43—11.45, — szeptemberre: 11.78, 11.72, 11.81, zárlat 11.78—11.80.

A búza 50, a rozs 40, az árpa 25—50, a zab 10, a tengeri 25—30 fillért vesztett szombati áraból.

Ó- és újbúza: felsőtiszai 77 kg-os 20.35—20.60, 78 kg-os 20.55—20.75, 79 kg-os 20.75—21.00, 80 kg-os 21.00—21.20.

Rosz (új): 19.60—19.80.

Takarmanypárpa (új): elsőrendű 16.75—17.25, középmínőségű 16.25—16.75.

Tengeri: 11.55—11.75.

Übúza: 450 mm felsőtiszai urasági 80-as 21.60, 500 mm felsőtiszai 80-as 21.00, 300 mm felsőtiszai 80-as 21.30, 300 mm felsőtiszai 80-as 21.00, 150 mm felsőtiszai 80-as 21.00, 150 mm felsőtiszai 80-as 21.07.5, 300 mm hajduszoboszlói 80-as 21.15.

FERENCVÁROSI SERTESVÁSÁR

Előző napi maradvány 20, mai felhajtás 4373, ebből angol hússertés 750. A vásár élénk volt. I. uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 103—104.5, I. szedett 220—260 kg-ig 96—98, silány 100—180 kg-ig 84—90, angol sonkasertés I. 114—117, II. 98—110, exportzsír márkázott 166 fillér kg-ként.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.80—17.—, cseh korona 11.05—11.95, dinár 7.50—7.95, — USA dollár 337.20—341.20 francia frank 12.30—13.—, leu 2.85—3.—, lira 17.40—17.90, osztrák silling 80.00—80.70, svájci frank 77.50—78.40.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉT KÖZ NAP 50 FILLER, VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Cselezés

Berényi
Magdának levele van, sürgős választ vár H. 951

Short
HARISNYA
vékonyszálú
1-28

IVAS Harisnyaházban

Tűzfát, szemet
akarékos ember télire már most szerzi be Vágo József tűzifa- és szentelepen, a Margit-fürdőnél. — Elsőrendű hazai szenek rövid ideig még a mult évi árban. Katonatisztek, alisztek, »Unió« tagok beszerzőhelye. Telefon 10-24. 906

Utolsó hét!
Már csak 31-ig tart a hatóságilag engedélyezett végkiarúsítás 14.190.1937. B. sz. Ferenc József út 10. sz. a. Nagytemplom mellett levő női és férfi divatruha üzletemet megszüntetem. A raktáron levő árukat nagyon mélyen leszállított áron árusítom ki. Üzleti berendezés és egy 10 kg-os mérleg súlyokkal olesón eladó. Biró Márton. 5086

Betöltendő állás

Kifutót
kenyérikhordásra felveszek. Klór, Gázgyár u. 4. 946

Jömegjelenésű
nőlgyes és urak magas jutalékkal felvétetnek. Cím a kiadóhivatalban. 5227

Fiatal
kifutót jó családból, jó bizonyítvánnyal felveszek. Katz, Piac 60. 947

Gyakornok
fény vagy férfi irodai munkára azonnal felvétetik. Bicskivel előnyben. — Kövesi hírlapiroda, Teleki 96. 955

Tanuló lány
felvétetik. Hegedüs Kata kalapszalom, Bikabérbház, télemelet 5. Jelentkezni a reggeli órákban. 5240

Stabil
kazánfűtő felvétetik. Veréb börgyár, Lónyai u. 293

Pékségbe
számolni és kerékpározni jól tudó nőtlen embert lakással és ételmezéssel felveszek. Kraszula, Kassa út 9. 288

Kiadó lakás

Erzsébet
ucca 42. szoba, konyha lakás kiadó. Felvilágosítás: Hunyadi 14. Sirkóraktár. 292

Kettőszobás
udvari lakás kiadó. Bethlen 44. 5231

Uccai
bútorozott szoba különbejárattal, fürdőszoba használatos kiadó. József királyi h. ucca 33. 953

Két szoba,
konyhából álló egyszerű udvari lakás augusztus egyre a város központjában, Bethlen u. 50. sz. alatt kiadó. Tiszta, esendes udvar. Értekezhetni háztulajdonossal. — Maróthy György u. 21., d. u. 2-3-ig. 945

Teljesen
különbejárattal eszinosan bútorozott szoba parkírozott udvarban, nyaralás céljából is kitűnő, pormentes, kiadó. Péterfia ucca 48., hátul az udvarban. Erdőkölödni Tóthnének, vagy a tulajdonosnál. 5095

Bútorozott
szoba Nagyerdőhöz, egyetemhez közel, fürdőzöknök, nyaralóknak kiválóan alkalmas, kiadó. Andaházy ucca 3. sz. Fürdő ucca 5. sz. 5114

Teljesen
különbejárattal kapualatti uccai bútorozott szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5220

Lakást keresők

Szolíd férfi
bútorozott szobát keres, esetleg kvártélyra is elmegy magános nőhöz vagy házaspárhoz is. Ajánlatokat a lap kiadója »Elsője« jellegére kérem. 259

Kertesházat
gyűjteményes bérbe keresek, lehetőleg kétszobásat, a város nyugati részében. Ajánlatot »Allandó bérlő« jellegére a kiadóhivatalba kérem. S

Üzletek

Üzlethelyiség
Piac és Miklós ucca sarkán olesón kiadó. Dózsa u. 6/a. 952

Telep.
kitűnő fekvésű, iparvágánnyal, tűzifa, szén, épületfa és építkezési anyagokra szóló engedéllyel — azonnalra olesón bérbeadó. Iroda helyiség, két szin és teljes berendezés is bérbeadó. Cím a kiadóhivatalban. 954

Üzlethelyiség
forgalmas helyen elsőjére kiadó. Csapó u. 72. Erdőkölödni: Vendég 27. 956

Fűszerüzlet
eladó. Arany János ucca 37.

Trafik
forgalmas helyen, igényjogosultnak kiadó. — Címet kézpénzkészlet megjelölésével a kiadóba kérek »Jó alkalom« jellegére. 263

Ingatlan

Ház eladó,
kedvező fizetési feltételekkel, szép nagy telekkel, — két uccára nyílik. Gyöngyvirág u. 18. 5160

Mindent
termő 5 holdnyi, kertészeti, tehenészetnek, hizlalóknak alkalmas prima földemet úriházzal, gazdasági épületekkel, vágóhídi villamostól hajításnyira eladom, vagy bérbeadom. Cím: kiadóhivatalban. 933

Olesó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbóczy ucca 12., I. emelet. 3412

Kiadó
Ebesen 62 hold fekete föld, elsőminőségű, sok épülettel. oHrthy kórház közelében. Poroszlay út 5. szám. 262

Rádió

Rádió
villanyszerelés, javítás legolesóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2. 200

Eladás

Háromezer
I. o. fazaló téglá, ezre abgyár 28.—, II. o. ugyanannyi 24.— P-ért eladó. Cím a kiadóhivatalban. 948

Gyermekkoeci,
teljesen jókarban eladó. — Cím a kiadóhivatalban. 219

Tankönyv,
zsidó gimnázium I. osztályába eladó. Cím a kiadóhivatalban. 5148

Tankönyv,
I. kereskedelmibe való, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 5147

Eladó
tárgyak: gépszijjak, útibőrönd, pricesnyereg, vízmentes ponyva, — mély gyermekkoeci, süllyesztős varrógép, bicikli. Glük, Bádógos uca. 926

Bontásból
kikerült nagymennyiségű téglá, eszerép, deszka, lé, ajtók eladók Ghillány lak-tanyánál. Telefon 19-71. 5228

Használt
kis Singer varrógép eladó. Varga ucca 12. S

Eladó
malmoknak, raktáraknak nélkülözhetetlen 400 kg. teherbíró vasszerkezetű felvonó lift, üvegezett iroda, vagy nagyobb helyiségek elválasztásához részenként széjjelnyitható faajtók, előszobákhoz faburkolatok. — Csapó ucca 14., festéküzletben. 5206

Eladó
szép hálószoba bútor, szalon garnitúra. Batthyány u. 7. 295

Deszkát
súlyra olesó árban eladok. Tűzifarakta, Piac ucca 58.

Vétel

Ocskavasakat
mielőtt venne vagy eladna keresse fel Fischer Andort Csapó u. 89. Telefon 28-59. Ocska gépeket vásárolok. 999

Modern
komplett hálót, jókarban levőt, keresek sürgősen. — Cím a kiadóhivatalban. 949

Fáy arckrémes tegelyeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszerára (Szinház mellett). 5108

Tankönyvet,
II. kereskedelmibe való veszek. Cím a kiadóhivatalban. 5146

Ülökádat,
jókarban levő fotelkát keresek. Cím a kiadóhivatalban. 5139

Vennék
szóda vizgyártáshoz való teljes felszerelést. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 5234

Üres
boroshordókat 300 literen felül veszek. Bethlen 44. 5230

Pénzt adok
bútorért, zálogjegyért, — mindenféle ingóságért. — Hívásra jövök. Barnáné, Csapó u. 16. 181

Fizetek
ócskavashulladékért kilogrammonként öt fillért. — Klein, Hatvan u. 49. Telefon 34-28. 5154

Pérez

Tizezer
pengőt kisebb tételekben biztosítékra kihelyezek. — Dr. Révész ügyvéd, Szent Anna ucca négy. 260

Oktatás

Elsőrendű
tanerő német nyelvből pótvizsgára előkészít és beszélni tanít. Hatvan ucca 1. I. k. III. 54. 5151

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth ucca 4L. 2237

Társ

Szaküzlet,
iparvállalat nagy vevőkörrel társat, vagy finanszírozót keres. Cím a kiadóhivatalban.

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Elsőrangú
házikoszt az Ujságírók Clubjának éttermében. 4 fogásos nagymenü 1.10. — kis-menü 90 fillér. Diétás konyha orvosi előírás szerint. Piac ucca 26., I. em.

Izletes,
jó és olesó házikoszt az Ujságírók Clubjának éttermében fogyasztható. — Piac ucca 26., I. em. Bejárati a bőrdöndős üzlet mellett.

Ellátást keresők

Kisleánynak,
első gimnazista, ellátást keresek zongorahasználattal izr. úri családnál. Ajánlatokat árral »Zongora« jellegére a kiadóba kérek.

Ajánlat

Kerékpár
és alkatrészt legolesóbb Keszlernél, Széchenyi u. 1. Külső 3.80-tól, tömlő 1.44. sengő 0.38, küllő 0.4 stb. 3305

Zamatos
újleltai bor kisebb-nagyobb tételekben, literenként is kapható. Bethlen 44. 5232

Mész, cement,
— mindenféle építkezési anyagok, valamint tűzifa, szén legolesóbban beszerezhető. Fátélep, Miklós ucca 49. Telefon: 15-60. 5166

Kelengye
anyagok legzebb egyéni elkészítéssel »Favorite«-ban legolesóbban. Csapó ucca 24. 5217

Különféle

Nagy
pincehelyiség műhelynek vagy raktárnak kiadó. — Kossuth 60., keresztépület. 291

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE**. Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir hereg ucca 1. szám.